

Łódzki

Dziennik Wojewódzki

Nr 2

T R E Ś Ć :

DZIAŁ URZĘDOWY:

I. ZARZĄDZENIA

	Str.
Poz. 12. Zarządzenie Starosty Powiatowego Łódzkiego z dnia 31. XII.—1945 r. Nr P. 2/26/45—o ustaleniu maksymalnej taryfy kominiarskiej.	2
Poz. 13. Zarządzenie Wojewody Łódzkiego z dnia 2. I. 1946 r. Nr 00. II. — 3/3 — o zmianach w Tymcz. statucie organiz. Urzędu Wojew. Łódzkiego odnośnie utworzenia Wydziału Budżetowo - Gospodarczego.	3

II. OGŁOSZENIA

Poz. 14. Ogłoszenie Wojewody Łódzkiego z dnia 17. I. 1946 r. Nr P. A. II — 35/46 — o targach małych i targach wielkich, odbywających się na terenie Województwa Łódzkiego.	4

III. PISMA OKÓLNE

Poz. 15. Pismo Okólne Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego z dnia 12. I. 1946 r. Nr 00. II. — 6/46 — o zapobieganiu nielegalnemu używaniu herbu państwowego dla celów handlowych.	7
Poz. 16. Pismo Okólne Wojewody Łódzkiego z dnia 15. I. 1946 r. Nr POJ. I. — 0/11/45 — o przydzielaniu kiosków ulicznych Inwalidom wojennym.	7
Poz. 17. Pismo Okólne Wojewody Łódzkiego z dnia 15. I. 1946 r. Nr KS. IX.-12/46 — o rozwoju Kultury Narodowej.	8
Poz. 18. Pismo Okólne Wojewody Łódzkiego z dnia 17. I. 1946 r. Nr KS. IX.-11/46 — o szczegółowej instrukcji odnośnie zakresu działania referatów Kultury i Sztuki w Starostwach Powiatowych.	9

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

DZIAŁ URZĘDOWY:

12

**ZARZĄDZENIE
STAROSTY POWIATOWEGO ŁASKIEGO
W PABIANICACH**

z dnia 31 grudnia 1945 roku Nr. Przem. 2/26/45

o ustaleniu maksymalnej taryfy kominiarskiej

Na podstawie art. 131 i 43 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7. 6. 1927 roku o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10. 3. 34 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 350) oraz ustawy z dnia 8. 8. 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 463) i po wysłuchaniu opinii Zarządów Gminnych i Miejskich oraz Izby Rzemieślniczej w Łodzi — ustalą następującą taryfę maksymalną opłat kominiarskich za czynności kominiarskie na terenie powiatu Łaskiego.

§ 1.

Za prace wykonane przez kominiarzy na podstawie regulaminu wycieru kominów, należy uiścić opłaty ustalone niniejszym zarządzeniem.

Opłaty kominiarskie podzielone są na dwie grupy miejscowości a mianowicie:

grupa I dla miejscowości powyżej 15,000 mieszkańców,

grupa II dla miejscowości poniżej 15,000 mieszkańców

w miejscowości
grupy I gr. II

I. Za jednorazowy wycier jednego przewodu kominowego należy uiścić:

- 1) przy kominach zwykłych o przekroju światła do 27×27 cm.
 - a) opłata podstawowa za pierwszą kondygnację zł. 2,00 3,00
 - b) za każdą dalszą kondygnację „ 0,50 1,00
- 2) przy kominach zwykłych o przekroju światła ponad 27×27 cm.
 - a) opłata podstawowa za pierwszą kondygnację „ 3,00 4,00
 - b) za każdą dalszą kondygnację „ 0,50 1,00
- 3) przy kominach lokalnego centralnego ogrzewania:
 - a) opłata podstawowa za pierwszą kondygnację „ 4,00 5,00
 - b) za każdą dalszą kondygnację „ 0,50 1,00
- 4) przy kominach zbiorowego centralnego ogrzewania i urządzeń centralnego przyrządzenia ciepłej wody:
 - a) opłata podstawowa za pierwszą kondygnację „ 10,00 15,00
 - b) za każdą dalszą kondygnację „ 2,00 3,00
- 5) przy kominach przedsiębiorstw przemysłowych jak piekarni, ma-

sarni, cukierni, jadłodajni, restauracji, hoteli, pensjonatów, odlewni oraz instytucjach użyteczności publicznej jak szpitalach, kaźniach, koszarach itp.:

- a) opłata podstawowa za pierwszą kondygnację „ 12,00 15,00
 - b) za każdą dalszą kondygnację „ 1,00 2,00
- Najniższa opłata za jednorazowy wycier kominów w jednym budynku wynosi „ 5,00 5,00

II. Za jednorazowe czyszczenie kanałów rur szamotowych lub blaszanych, służących do odprowadzania dymu:

- 1) przy zwykłych paleniskach w gospodarstwie domowym
 - a) o przekroju światła do 27×27cm. za każdy bieżący lub rozpoczęty metr. zł. 2,00
 - b) o przekroju światła ponad 27×27 cm. za każdy bieżący lub rozpoczęty metr zł. 4,00
- 2) przy paleniskach przedsiębiorstw przemysłowych oraz instytucjach użyteczności publicznej
 - a) o przekroju światła do 27×27 cm. za każdy bieżący lub rozpoczęty metr . zł. 4,00
 - b) o przekroju światła ponad 27×27 cm. za każdy bieżący lub rozpoczęty metr, zł. 8,00

III. Za skrobanie wędzarni

za każdy metr kwadratowy powierzchni ścian i sufitu zł. 5,00

IV. Za wypalenie lub wysuszenie kominu zł. 50,00

oraz ewentualnie powstałe koszty na straż bezpieczeństwa Straży Pożarnej

V. Za każdorazowe badanie i opiniowanie stanu kominów oraz palenisk w istniejących lub przebudowanych budynkach oraz za wydanie orzeczenia odbioru kominów w stanie surowym, a następnie zdolnym do użytku, jak również we wszystkich innych wypadkach:

- a) za pierwszy komin zł. 15,00
- b) za każdy następny komin zł. 5,00

Za badanie kominów i palenisk poza miejscem zamieszkania okręgowego mistrza kominiarskiego, należy uiścić dodatkowo koszty przejazdu koleją 3-ej klasy, lub za każdy nieprzebyty kilometr opłatę drogową w wysokości zł 1,00

VI. Za prace wykonane na specjalne żądanie oraz za wycier kominów, który musi być z winy właściciela nieruchomości dokonany w specjalnym terminie lub przed godziną 8-mą lub po godzinie 17-ej, należy uiścić opłatę wyższą o 100% od opłat ustalonych w punktach I — VI.

VII. Opłaty za wszystkie inne prace wchodzące w zakres kominiarstwa a nieobjęte niniejszym zarządzeniem, podlegają dobrowolnej obustronnej umowie.

§ 2.

I. Należność za wycier kominów oblicza się według kondygnacji. Piwnice i strychy należy uważać jako poszczególne kondygnacje, jeżeli nawet w nich nie ma żadnych palenisk.

Przy wolno stojących wysoko wyprowadzonych kominach, liczy się każde zaczęte 4 m. jako osobna kondygnacja.

II. Przy obliczaniu ogólnej opłaty za wycier wszystkich kominów znajdujących się w danym budynku, bierze się za podstawę wszystkie kondygnacje bez względu na to, w jakiej kondygnacji znajduje się podstawa kolumny.

§ 3.

I. Opłaty za wycier kominów są publicznym ciężarem nieruchomości i muszą być uiszczone przez właściciela nieruchomości lub jego prawnego zastępcę.

II. Opłaty za wycier kominów są płatne natychmiast po wykonaniu pracy, mogą one być przez okręgowego kominiarza obliczone w stosunku rocznym i pobierane w różnych ratach. W razie zalegania z uiszczeniem opłat za wycier kominów, mogą być pobierane ustawowe odsetki za zwłokę.

III. Zaległe opłaty za wycier kominów zostaną po ich stwierdzeniu przez władzę nadzorczą (Starosta) ściągnięte w drodze przymusowej, jako świadczenia gminne.

IV. Spory dotyczące opłat za wycier kominów rozstrzyga władza nadzorczą.

§ 4.

Wycier używanych przewodów kominowych winien odbywać się w budynkach mieszkalnych raz na miesiąc. W zakładach przemysłowych raz na dwa tygodnie. Na żądanie właściciela lub dzierżawcy posesji, kominiarz jest obowiązany niezwłocznie dokonać czyszczenia przewodu kominowego.

§ 5.

Wykonujący pracę kominiarską obowiązani są mieć przy sobie koncesje oraz taryfę i na żądanie okazywać je stronom.

§ 6.

Prace kominiarskie winien wykonywać koncesjonowany kominiarz bądź sam bądź przy pomocy dokładnie przez siebie kontrolowanych pomocników.

Uczniowie przemysłowi mogą wykonywać prace kominiarskie tylko w obecności i pod bezpośrednim nadzorem uprawnionego przemysłowca kominiarskiego lub jego wykwalifikowanego pomocnika.

§ 7.

Właściciel lub dzierżawca posesji obowiązany jest udostępnić kominiarzowi wykonanie prac kominiarskich, dostarczyć drabiny oraz wskazać miejsce składania sadzy i rumowiska.

§ 8.

Pobieranie opłat przez kominiarza bez wykonania wycieru jest niedopuszczalne.

§ 9.

Winni przekroczenia taryfy karani będą w myśl postanowień działu VII wyżej cytowanego rozporządzenia.

§ 10.

Winni uniemożliwienia wykonywania prac kominiarskich karani będą w myśl § 33 ustęp 2 rozp. Prez. R. P. z dnia 11. 7. 1932 r. prawa o wykroczeniach (Dz. U. R. P. 60 poz. 572).

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1.1.1946 r. Z tym samym dniem traci moc obowiązującą zarządzenie Starosty Powiatowego Łaskiego z dnia 18 lutego 1938 r. Nr. A.P.H. 1/49/37 o ustaleniu maksymalnej taryfy kominiarskiej ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim Łódzkim Nr. 4 poz. 61.

§ 12.

Zarządzenie niniejsze w niczym nie narusza przepisów obwieszczenia Wojewody Łódzkiego z dnia 8. 2. 1934 za Nr. KB IV-8/2-1 o podaniu do wiadomości zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22.1.34 roku, ogłoszonego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim Nr 3, poz. 23.

Starosta Powiatowy
(—) E. Milas

13

**ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

z dnia 2.I.1946 r. Nr 00.II.-3/3

**o zmianach w tymczasowym statucie organizacyjnym
Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego**

Na podstawie art. 36, ust. 2. rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19/I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej, ujętego w jednolity tekst, Obwieszczeniem Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 25/8. 1936 r. Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 555, oraz opierając się na piśmie Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 30/XI. 1945 r. L. dz. I. Org. 17287/45 o statutach ramowych dla Urzędów Wojewódzkich, przewidującym istnienie Wydziałów Budżetowo - Gospodarczych, zarządzam co następuje:

I. Z dotychczasowego Oddziału Budżetowo-Gospodarczego tworzę Wydział Budżetowo-Gospodarczy z Naczelnikiem na czele.

Wydział Budżetowo-Gospodarczy dzieli się na dwa Oddziały z kierownikami na czele, a mianowicie:

Oddział Budżetowy.

Oddział Gospodarczy — każdy z odpowiednią ilością referatów.

II. Wydział Budżetowo-Gospodarczy — obejmuje sprawy budżetowe, rachunkowe, kasowe i gospodarcze, związane z wykonaniem budżetu państwowego w części przekazanej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, sprawy pomieszczenia Urzędu Wojewódzkiego oraz władz i urzędów podległych wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

- 1) Oddział Budżetowy — znak B. G. I.) — obejmuje sprawy budżetowe, rachunkowe i kasowe, związane z wykonaniem budżetu państwowego;
- 2) Oddział Gospodarczy — (znak B. G. II.) — obejmuje wszystkie sprawy gospodarcze

Urzędu Wojewódzkiego oraz sprawy pomieszczenia Urzędu Wojewódzkiego oraz władz i urzędów podległych wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

III. Szczegółowy podział czynności, hierarchia aprobat, rzeczowy wykaz akt zostaną unormowane odrębnymi zarządzeniami.

IV. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 2. stycznia 1946 r.

WOJEWODA

(—) Dąb - Kocioł Jan

14

**OGŁOSZENIE
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

z dnia 17 stycznia 1946 roku Nr PA II 35/46
o targach małych i targach wielkich.

Podaję do publicznej wiadomości zestawienie targów wielkich i małych, odbywających się na

terenach Województwa Łódzkiego — posiadających uprawnienia z art. 65 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1937 roku o prawie przemysłowym. Dz. Ust. R. P. Nr 53, poz. 468.

WOJEWODA

(—) Dąb - Kocioł Jan

Jarmarki

Targi zwykłe

I. pow. Brzeziński

- a) Będków
- b) Brzeziny w czwartki po 10 i 15 każdego miesiąca
- c) Jezów w środy każdego tygodnia
- d) Stryków w czwartki po 1 i 15 każdego miesiąca
- e) Koluszki
- f) Tomaszów Maz.
- g) Ujazd w poniedziałki każdego tygodnia

- w środy każdego tygodnia
w czwartki każdego tygodnia
w czwartki każdego tygodnia
we wtorki każdego tygodnia
we wtorki i piątki każdego tygodnia

II. pow. Konecki

- a) Końskie
- b) Przedbórz
- c) Radoszyce

- we wtorki i piątki każdego tygodnia
we wtorki każdego tygodnia
w środy każdego tygodnia

III. pow. Kutnowski

- a) Krośniewice we wtorki każdego tygodnia
- b) Kutno
- c) Łanięta w środę po 15 każdego miesiąca
- d) Zychlin kwartalne w poniedziałki po Trzech Królach, po Św. Grzegorzu, po Św. Wojciechu, po Św. Piotrze i Pawle, po Św. Mateuszu oraz jarmarki w czwartki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca

- w czwartki każdego tygodnia
we wtorki i piątki każdego tygodnia za wyjątkiem świąt
w poniedziałki i czwartki

IV. pow. Łaski

- a) Lutomiersk kiermasze odpustowe: 14 lutego, w niedziele po 16 lipca, 8 grudnia, 6 sierpnia, 8 września w środy każdego tygodnia
- b) Łask w czwartki po 1 i 15 każdego miesiąca w czwartki każdego tygodnia
- c) Pabianice we wtorki i piątki każdego tygodnia
- d) Szczerców w czwartki każdego tygodnia
- e) Widawa w poniedziałek przed ostatkami, w poniedziałek na półpost, w poniedziałek po Zielonych Świątkach, w poniedziałek przed Św. Marcinem, w poniedziałek przed Bożym Narodzeniem w poniedziałki każdego tygodnia
- f) Zelów w środy każdego tygodnia

V. pow. Łęczycki

- a) Grabów w środy każdego tygodnia
- b) Łęczyca we wtorki po 1-ym każdego miesiąca we wtorki i piątki każdego tygodnia
- c) Ozorków w poniedziałki, czwartki i piątki każdego tygodnia
- d) Piątek w poniedziałki po 1 każdego miesiąca w poniedziałki każdego tygodnia
- e) Poddębice w środy każdego tygodnia

VI. pow. Łowicki

- a) Bielawy we środę po 10-ym każdego miesiąca
- b) Bolimów we wtorek po 6-ym stycznia
we wtorek po 4-ym marca
we wtorek po 25-ym maja
we wtorek po 26-ym lipca
we wtorek po 8-ym września
we wtorek po 11-ym listopada
we środę po 1-ym każdego miesiąca, z wyjątkiem gdy 1-szy miesiąca przypada na dzień świąteczny, w którym to przypadku jarmark odbywa się w drugą środę miesiąca.
- c) Głowno we wtorki i piątki każdego tygodnia

VII. pow. Łódzki

- a) Aleksandrów w pierwszy czwartek po 10 każdego miesiąca w piątki każdego tygodnia
- b) Konstantynów w pierwszy poniedziałek po 15-ym każdego miesiąca w poniedziałki każdego tygodnia
- c) Tuszyn we wtorki każdego tygodnia

VIII. pow. Opoczyński

- a) Drzewica w piątki każdego tygodnia
- b) Odrzywół w środy każdego tygodnia
- c) Opoczno w czwartki każdego tygodnia
- d) Przysucha we wtorki każdego tygodnia

IX. pow. Piotrkowski*)

- a) Bełchatów w poniedziałki i piątki każdego tygodnia
- b) Gorzkowice w poniedziałki każdego tygodnia
- c) Kamieński w środy każdego tygodnia
- d) Rozprza w czwartki każdego tygodnia
- e) Sulejów w środy każdego tygodnia

*) Terminy targów i jarmarków w mieście Piotrkowie oraz terminy jarmarków w innych miejscowościach powiatu będą ogłoszone oddzielnie.

X. pow. Radomszczański

a) Brzeźnica Nowa		w poniedziałki po 1-szym i 15-ym
każdego miesiąca
b) Kłomnice		w środy każdego tygodnia
c) Koniecpol		w czwartki każdego tygodnia
d) Pajęczno		we wtorki każdego tygodnia
e) Pławno		we wtorki co drugi tydzień
f) Radomsko	w 1-szy czwartek po 1-szym i w
1-szy czwartek po 15-ym każdego
miesiąca	w czwartki każdego tygodnia
g) Sulmierzyce	co drugi poniedziałek	
h) Wielgomłyny	w poniedziałki każdego tygodnia	
i) Żytno	w środy po 1-ym i 15-ym każdego
miesiąca	w środy każdego tygodnia

XI. pow. Rawsko-Mazowiecki

a) Biała Rawska	w środy każdego tygodnia	
b) Nowe Miasto
n/Pilicą	w poniedziałki każdego tygodnia	w czwartki każdego tygodnia
c) Rawa Mazowiecka	we wtorki każdego tygodnia	w piątki każdego tygodnia
d) Zelechlinek		w czwartki każdego tygodnia

XII. pow. Sieradzki

a) Barzezin	16-go maja	
b) Brzeźno	16-go lipca	
c) Godynice		w środy po 1-szym każdego miesiąca
d) Kamionacz	16-go sierpnia	
f) Kliczków Mały	16-go grudnia	
g) Rossoszycza	10-go sierpnia	
h) Sieradz		we wtorki i piątki każdego tygodnia
i) Szadek	25-go lipca, 7-go września, w 1-szą
niedzielę października oraz w środy
po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca	w środy każdego tygodnia
j) Warta	w 1-sze czwartki każdego miesiąca	w czwartki każdego tygodnia
k) Zadzim		w poniedziałki po 1-ym i 15-ym
każdego miesiąca
l) Żduńska Wola	19-go marca, 15-go sierpnia oraz po
20-ym każdego miesiąca	we wtorki i piątki każdego tygodnia
ł) Złoczew		w poniedziałki każdego tygodnia

XIII. pow. Skierniewicki

a) Skierniewice	w 1-szy czwartek po 1-ym każdego
miesiąca | w poniedziałki i czwartki każdego
tygodnia |
|-----------------|--|---|

XIV. pow. Wieluński

a) Bolesławiec	w poniedziałki po 15-ym każdego
miesiąca	w poniedziałki każdego tygodnia
b) Działoszyn		w czwartki każdego tygodnia
c) Kraszewice	we wtorki po 15 każdego miesiąca	
d) Lututów	w czwartki przed 1-szym każdego
miesiąca	w czwartki każdego tygodnia
e) Ocjaków	w poniedziałki po 15-ym każdego
miesiąca	w poniedziałki każdego tygodnia

f) Praszka	w środy po 1-ym każdego miesiąca	w środy każdego tygodnia
g) Rudniki	w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca	w poniedziałki każdego tygodnia
h) Skomlin	w czwartki po 1-ym każdego miesiąca	w czwartki po 15 każdego miesiąca
i) Wieluń	we wtorki po 1-ym każdego miesiąca	we wtorki i piątki każdego tygodnia
j) Wieruszów	w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca	we wtorki i piątki każdego tygodnia

WOJEWODA

(—) Dąb - Kocioł Jan

15

**PISMO OKÓLNE
URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ŁÓDZKIEGO
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

z dnia 12 stycznia 1946 r. Nr 00-II.6/20

o zapobieganiu nielegalnemu używaniu herbu państwowego dla celów handlowych.

Do Ob. Starostów Powiatowych.

Zgodnie z okólnikiem Nr 1 z dnia 3.I.1946 r. L. IV. AP. 6/46 Urząd Wojewódzki przypomina co następuje:

Stosownie do postanowień Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych, oraz o oznakach i pieczęciach w brzmieniu jednolitego tekstu z dnia 12 października 1938 r. (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr. 2, poz. 8) wzbronione jest używanie przez osoby i instytucje prywatne herbu państwowego, herbów wojewódzkich oraz herbów powiatowych lub gminnych związków samorządu terytorialnego dla celów handlowych oraz na blankietach i szyldach.

Urząd Wojewódzki przypomina powyższe ponieważ ostatnio dość często zdarzają się wypadki nielegalnego używania herbu państwowego dla celów handlowych i na szyldach, co w/g art. 16 powołanego rozporządzenia jest wykroczeniem, nie mogącym być nadal tolerowanem, a co, gdy chodzi o pobudki poszczególnych obywateli w pierwszym okresie odbudowującej się państwowości, mogło być raczej chęcią zadokumentowania swojej polskości.

W związku z powyższym zechcą Ob. Starostowie wydać właściwe zarządzenia podległym władzom, urządcom i organom, aby w okresie do 31 marca 1946 roku nieprawne używanie herbów i oznak państwowych dla celów handlowych zaaniechane zostało pod rygorem sankcji karnych z art. 16 powołanego na wstępie rozporządzenia. (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 8).

Po 31.III.46 r. do niestosujących się do wydanych zarządzeń należy stosować wspomniany

art. 16. O wykonaniu powyższego należy zawiadomić Urząd Wojewódzki do dnia 10. IV. 1946 r.

Za Wojewodę

(—) Mgr Jałowiecki
Naczelnik Wydz. Ogólnego

16

**PISMO OKÓLNE
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

z dnia 15 stycznia 1946 r. Nr POJ. I-9/II-45 r.

w sprawie kiosków ulicznych dla inwalidów wojennych.

Do wszystkich Obywateli Starostów Powiatowych oraz Prezydentów miast wydzielonych.

Art. 59 ustawy z dnia 17.III.1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu obwieszczeń Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7.VI. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 131) zapewnia inwalidom wojennym, a także wdowom po inwalidach wojennych przy równych kwalifikacjach pierwszeństwo między innymi przy nadawaniu zezwoleń na sprzedaż wyrobów monopolowych, biletów loteryjnych, na prowadzenie gospod. księgarni kolejowych itp.

W związku z powyższym stosownie do zarządzenia Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 5.I. 1946 r. Nr III. S. 22426/46 oraz zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Obywatela Prezesa Rady Ministrów, uliczna sprzedaż wyrobów tytoniowych rezerwowana być powinna wyłącznie dla inwalidów wojennych. Poszczególne punkty sprzedaży ustalone zostaną przez Polski Monopol Tytoniowy w porozumieniu ze Związkiem Inwalidów Wojennych.

W tym stanie rzeczy jest niezbędne, aby inwalidzi wojenni mieli zapewnione również punkty sprzedaży (kioski uliczne) ze strony związków samorządowych a to:

1) przez przydzielanie kiosków ulicznych stanowiących własność związków samorządowych (gmin miejskich lub wiejskich) wyłącznie inwalidom wojennym,

2) przez poddanie rewizji obecnego stanu w tym względzie w miastach, przyczym w tych wypadkach, gdy kioski miejskie (uliczne) zostały przydzielone osobom nie będącymi inwalidami lub wdowami po nich, należy cofnąć dokonane przydziały względnie rozwiązać zawarte umowy, dając możność korzystania z tych urządzeń inwalidom,

3) w tych miejscowościach, w których nie ma kiosków, stanowiących własność związków samorządowych lub ilość tych kiosków nie jest dostateczna, inwalidzi wojenni winni mieć pierwszeństwo do dzierżawy miejsc pod budowę własnych kiosków.

Proszę Ob. Starostów i Ob. Prezydentów wydanie właściwych zarządzeń podległym władzom i urzędom, by interesy inwalidów wojennych na omawianym odcinku rychło znalazły należyte zrozumienie i uwzględnienie.

O powyższym zawiadamiam poszczególne Zarządy Kół Związku Inwalidów Wojennych, mające siedzibę na terenie Województwa Łódzkiego.

WOJEWODA

(—) wz. St. Szudziński.

Wicewojewoda

17

PISMO OKÓLNE WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 15 stycznia 1946 r. Nr KS IX. 12/46

o rozwoju Kultury Narodowej

Do Ob. Starostów Powiatowych.

Rozwój Kultury Narodowej jest celem i sensem istnienia granic, sił zbrojnych, polityki gospodarczej, jednym słowem: bytu narodowego w ramach niepodległego państwa. Czynniki postępowe dlatego walczą o wyzwolenie człowieka z więzów ekonomicznej zawisłości, aby zwiększyć jego swobodny i czynny udział w kolektywnym życiu duchowym, rozszerzającym jego horyzonty i dającym mu przez to osobiście szersze możliwości ekspansji—a tym samym i zadowolenia, z drugiej zaś strony przysparzającym zbiorowości nieprzemijających wartości i znaczenia. Prawda ta wiąże wszystkie bezsensowne zmagania z przytłaczającą rzeczywistością. Ona nadaje sens zarówno ofiarom krwi i życia, jak i borykaniu się drobnymi naszymi kłopotami codziennymi. Nie wolno o tym zapominać i tracić z oczu tej myśli przewodniej w pierwszym rzędzie ludziom, stojącym na czele urzędów państwowych, czy instytucji społecznych, którzy w żadnym wypadku nie mogą gubić szerszego i głębszego spojrzenia na Rzeczywistość Polską — bo sprawy kultury są sprawą prestiżu Państwa i Narodu.

Kultury nie można utożsamiać z zabytkami, dziełami sztuki, czy nawet samymi artystami, tak, jak nie można utożsamiać rozumu z mózgiem i ciała z duszą. Kultura to organiczna funkcja życiowa społeczeństwa, jak każdy przejaw

życia, nie może nawet na chwilę ulec zatamowaniu bez nieodwracalnego następstwa obumierania. Spraw kultury nie można odłożyć do chwili poprawy koniunktury gospodarczej. Najdotkliwiej odczuwa skutki wszelkich kryzysów własnie dziedzina kultury i sztuki i dlatego nie można lekkomyślnie robić oszczędności w tej dziedzinie, idąc drogą najmniejszego oporu. Ale nie tylko kryzysy materialne odbijają się na kulturze. Ujemnie wpływają na nią wszelkie stany niepewności, przeobrażeń i chaosu pojęć. W dniach bolesnego odradzania się społeczeństwa i państwa, wobec niesłychanych strat w zakresie kadr ludzi przodujących w tej dziedzinie, zdziczenia obyczajów, cofnięcia ogólnego poziomu kultury, spowodowanego mordem, gwałtem i grabieżą najeźdźcy, tym większe obowiązki spoczywają na barkach Ob. Ob. Starostów, Prezydentów Miast, Wójtów, Sołtysów, Przedstawicieli Urzędów, czynników Gospodarstwa i Społeczeństwa, którzy nietylko winni wesprzeć wszelkie zdrowe objawy działalności kulturalno - artystycznej przez mobilizację funduszy budżetowych i pozabudżetowych oraz społecznych, ale przez osobiste serdeczne i ciepłe ustosunkowanie się do zjawisk przez szczerą i troskliwą opiekę przyczyniać się do zwiększenia ich znaczenia w środowisku.

Jedynie od pozytywnego ustosunkowania się czynników, mających największą powagę i popularność w społeczeństwie, do spraw kultury narodowej zależeć będzie rozkwit kulturalny naszych miast i wsi, a pośrednio stanowisko Polski wśród Narodów Europy — prastarej kolebki kultury świata. Na tym właśnie polu mogą wykazać się samodzielni kierownicy wszelkich placówek w terenie nieograniczoną wprost inicjatywą, dojrzałością i wyrobieniem politycznym.

Wobec powyższego, ze względu na dane z terenu oraz przewidziane trudności w odrodzeniu życia kulturalnego w związku z trudnościami w wyniku ogólnego obniżenia się stopy życiowej — przykrych konsekwencji wojny, polecam:

1. Przez osobistą obecność lub delegowanego zastępcy na wszelkich imprezach kulturalno - artystycznych podkreślać ich doniosłość i potrzebę w środowisku.

2. Restytucję przedwojennych placówek kulturalno - artystycznych, których upadek jest oczywistym dowodem cofnięcia się poziomu kultury środowiska.

3. Otoczenie moralną i materialną opieką wszystkichh istniejących obecnie placówek kulturalnych, w szczególności szkół artystycznych (muzycznych, plastycznych itd.).

4. Przeciwdziałać rozdrobnieniu inicjatywy w środowisku, przez jednoczenie wysiłków aż do zmuszania do współpracy pokrewnych sobie organizacyj.

5. Szczególną opieką otoczyć jednostki wybitne, przez stworzenie dla nich stypendiów i ew. warunków pracy kulturalnej w środowisku.

6. Konsekwentnie dążyć do realizacji nakreślonego planu rozbudowy życia kulturalnego środowiska, wykorzystując fachowe przygotowanie i doświadczenie kierownika referatu Kultury i Sztuki.

7. Kierownikowi referatu Kultury i Sztuki umożliwić jego społeczno-kulturalny charakter pracy nawet w najskromniejszych warunkach przez odciążanie go od spraw czysto administracyjno-biurowych przez dodanie mu pomocy biurowej, któraby go mogła ponadto w czasie nieobecności w biurze zastąpić wobec interesantów.

8. Pobudzać do intensywnej działalności Rady Kultury i Sztuki, skupiające czynnych i oddanych działaczy kulturalno-artystycznych, reprezentujące czynnik społeczny.

9. Samodzielne utrzymanie ognisk kulturalnych jak: teatrów, szkół artystycznych, spółdzielni przemysłowo-artystycznych itd. W żadnym wypadku nie można na podstawie faktu, że jakaś placówka podporządkowana jest organizacji nadrzędnej lub ogólnopolskiej tego typu (np. Szkoła Umyzykalnienia — Ludowemu Instytutowi Muzycznemu w Łodzi, który czuwa nad jej programowym i fachowym funkcjonowaniem), wyciągnąć wniosku, że działalność tego środowiska opieki i poparcia zarówno materialnego jak i moralnego ze strony miejscowych czynników nie potrzebuje.

10. Wobec szczupłości budżetowych władz państwowych i samorządowych, cały ciężar utrzymania i finansowania poczynań kulturalno-artystycznych winien spocząć na czynniku społecznym. W związku z tym należy zorganizować fundusz Kultury i Sztuki, pociągając zgodnie z założeniami ideowymi i organizacyjnymi w myśl założeń demokratycznych do świadczeń rzeczowych spółdzielczość, przemysł i handel.

11. O wykonaniu powyższego zechcą Ob. Starostowie Pow. przedstawić mi urzędowe sprawozdanie odnośnie pp. 1 — 11 — w terminie do 1 marca 1946 r.

Wojewoda

(—) Dąb-Kocioł Jan

18

**PISMO OKÓLNE
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

z dnia 17 stycznia 1946 r. Nr KS. IX-II/46

o szczegółowej instrukcji odnośnie zakresu działania referatów Kultury i Sztuki w Starostwach Powiatowych Województwa Łódzkiego.

Do Ob. Starostów Powiatowych.

Przeobrażenia strukturalne społeczeństw w skali światowej, dewastacja, która dotknęła ludzi, wartości rzeczowe a nawet pojęciowe w

rezultacie niesłychanych w dziejach zniszczeń wojny ostatniej spowodowały zmianę warunków życia i podważyły podstawy, na których ugruntowany był wzrost i byt naszej kultury. Minęły czasy Wieku Odrodzenia i świetny rozwój sztuki XIX wieku. Naród zdobywając pełnię swoich praw i obowiązków demokratycznych stanął przed koniecznością wzięcia na barki swoje odpowiedzialności w pełni za sprawy ducha. Kultura i sztuka przestały być kaprysem czy przywilejem klasy posiadającej, a stały się dobrem ogólnym. Otworzyły się wrota do krainy tęsknot ludzkich i najwyższych wzlotów dla wszystkich tych, którym zależność fizyczna, czy wyzysk i niewola kapitału dotąd drogi do pełni praw życia i człowieczeństwa zagradzały.

Rolę szafarza i opiekuna nad całokształtem zjawisk dziedziny kultury i sztuki z natury rzeczy przejąć musiało państwo jako najwyższy czynnik, regulujący byt społeczny. Musiało ono przejąć nie tylko ciężki obowiązek dawnych mecenasów, ale też stanąć na straży czystości i godności wszelkich zjawisk kulturalnych, a przy tym spadło na niego trudne zadanie reorganizacji rozbitego przez najeźdźcę życia duchowego i wyłoniła się konieczność głęboko sięgającej przebudowy dotychczasowej elitarniej formy przejawów tego życia, konieczność upowszechnienia kultury i sztuki przy możliwie jaknajmniejszym obniżeniu poziomu dotychczasowych osiągnięć i zdobyczy.

Troska o całokształt spraw kulturalno-artystycznych, reprezentacja interesów i zadań państwa w tej dziedzinie, oto cel i sens referatu kultury i sztuki.

I. Zakres działalności

Referat Kultury i Sztuki obejmuje całokształt zjawisk kulturalnych na swoim terenie (zgodnie z rozgraniczeniem kompetencji między Ministerstwem Kultury i Sztuki a Ministerstwem Oświaty), w szczególności przejawy działalności artystycznej, twórczej i odtwórczej, kształcenie w tym zakresie, przemysł artystyczny, środki kulturalne (na przykład świetlice) sprawy wywczasów i zabaw, muzea, ochronę zabytków i martyrologii, współprace z miejscowym architektem w zakresie dbałości o wygląd estetyczny ulic i placów publicznych, sprawy urbanistyki, opieki nad utrzymaniem charakterystycznych zjawisk krajobrazu, fauny i flory.

II. Zadania

Jak widać z powyższego zakresu działania wobec szerokiego zakresu obowiązków, działalność referenta nie może rozdrabniać się, ograniczać się ma do właściwego kierownictwa, oparte o szerokie spojrzenie na całokształt zagadnień i potrzeb jak:

1. Selekcjonowanie przejawów życia kulturalnego środowiska, przez popieranie warto-

ściowych, a zwalczanie szkodliwych zjawisk tego życia.

2. Koordynowanie wysiłków przez jednoczenie pokrewnych i zwalczanie rozbieżnych zjawisk.
3. Rejestracja zjawisk kulturalnych, stanowiąca podstawy zdrowej gospodarki, gdyż daje jasny przegląd ewolucji i stanu kulturalnego środowiska referentowi, ew. jego następcy i władzom przełożonym.
4. Inicjatywa, oparta na istotnych potrzebach, odpowiadająca poziomowi środowiska, realizowana przy pomocy czynnika społecznego.

III. Metody pracy

Podczas kiedy pierwsze trzy zadania spełnić może referent w ramach pracy biurowej, w oparciu na planowo przeprowadzonych inspekcjach w terenie i zwoływanych konferencjach, to ostatnie wymaga szczególnie subtelnego podejścia do czynników społecznych, taktownego wpływu w kierunku harmonizacji z tendencjami i dotychczasowymi osiągnięciami miejscowymi i przekonującej zachęty względnie podniety.

Nie tyle ze względu na oszczędności budżetowe, ile raczej na charakter zjawisk kulturalnych, istotną konsekwencją i zewnętrzną postać nurtu duchowego, należy się w całej rozciągłości odnieść w tym zakresie do bezinteresownej działalności społeczno - organizacyjnej. Należy tu podkreślić, że właśnie tu jest najwdzięczniejsze pole do wyżycia się organizacyjnego, znajdującego do niedawna ujście w ramach różnych instytucji filantropijnych, maskujących charakter wyzysku klas posiadających, w zorganizowanym społeczeństwie demokratycznym niepotrzebnych i upokarzających.

IV. Sposoby realizacji

Referaty kultury i sztuki przedstawiać winny obrazy zróżnicowane swych terenów, w zależności od miejscowych warunków i tradycji. W jednych stronach na pierwszy plan wybija się malownicze stroje, czy obrzędowość ludowa, w innych przeważać będzie zainteresowanie bogatymi zabytkami przeszłości, a znowu gdzie indziej dominować będzie bogaty ruch koncertowy, rozwój szkół muzycznych i zespołów chóralnych. Szczególnie w okresie organizowania referatów i życia w terenie nie należy przejmować się tą jednostronnością rozwoju, należy przeciwnie uważać ją za rys dodatni, dowód rozbudzonego zainteresowania i entuzjazmu.

V. Obowiązki referatu Kultury i Sztuki

A. Dział literatury i prasy

1. Współpraca z miejscowym Oddziałem Związku Zawodowego Literatów R. P. w zakresie interwencji, przydziałów, zamieszkania, wywczasów, zaopatrzenia.
2. Nadzór nad realizacją praw autorskich przez Oddział ZAIKS-u.

3. Opiniowanie i przedstawianie władzom nadrzędnym projektów wydawnictw prywatnych.
4. Opieka w porozumieniu z organami władz oświatowych nad bibliotekami i czytelniami w terenie. (Selekcja książek, konkursy, czytelnice). Wpływ na dobór książek.
5. Rejestracja i informowanie władz, ew. subwencjonowanie miejscowych prac badawczonaukowych w zakresie literatury, historii, etnografii.
6. Zezwalanie i opiniowanie (w zakresie sprawozdawczym) imprez literackich o ile nie posiadają charakteru stałego i nie wykraczają poza teren objęty kompetencją danego urzędu.
7. Kontrola miejscowych placówek kulturalnych i imprez, na które udzielono pozwolenia.
8. Opiniowanie podań osób fizycznych i prawnych w sprawach twórczości literackiej i rozpowszechniania literatury.
9. Pobudzanie inspirujące w kierunku podniesienia kultury literackiej w środowisku chłopskim i robotniczym. (Konkursy, jednodziówki, gazety ścienne, wieczory literackie, recytacje indyw. i zbiorowe itd.).
10. Współpraca w urządzaniu odczytów, zebrań dyskusyjnych, recytacji wybitnych artystów itd.
11. Wyszukiwanie wybitnych talentów i staranie o ich dalsze kształcenie, przez kierowanie do właściwych uczelni i zdobywanie stypendium.
12. Inspirowanie opracowania monografii o stanie miejscowego piśmiennictwa, szczególnie chłopskiego i robotniczego, ewentualnie współdziałanie w tym zakresie z uczelniami wyższymi i średnimi.
13. Opieka i nadzór nad literacką stroną urzędowych i społecznych uroczystości. Opiniowanie tych imprez, którymi z urzędu ze względów literackich zająć się należy.
14. Przestrzeganie aby we wszystkich poczynaniach, mających związek z literaturą, reprezentowany był czynnik fachowy. Wnioski w tym względzie oraz opinie należy kierować do władz nadrzędnych.
15. Popieranie ruchu wydawniczego, dbałość o jego poziom, oraz wpływanie na czynniki państwowe, samorządowe i społeczne, aby stanowisko literatury i literata odpowiadało w jego znaczeniu ogólnemu rozwojowi kultury miejscowej.
16. Współpraca z prasą swojego regionu, a szczególnie dbałość o rejestrację wysiłków kulturalnych środowiska w prasie i wpływanie na zainteresowanie i opinię publiczną przez odpowiednie naświetlanie zjawisk kulturalnych oraz ich popularyzację.
17. Organizacja imprez objazdowych z zakresu literatury, a w szczególności dbałość o środki komunikacyjne, wyżywienie i kwatery.

18. Ścisła współpraca ze związkami, mającymi na celu szerzenie kultu literatury, względnie kół miłośników i zrzeszeń amatorskich.
19. Prowadzenie kursów z zakresu literatury polskiej.
20. Pomoc w publikowaniu wartościowych, nieznanymi miejscowych autorów.
21. Prowadzenie kartotek działaczy literatury i osobisty z nimi kontakt (nazwiska, adresy, kwalifikacje, aktualne zatrudnienia).
22. Popieranie i zbieranie prób miejscowego pamiętnikarstwa.
23. Zbiór podań.

B. Dział teatru, filmu i widowisk

1. Współdziałanie z miejscowym Gniazdem Związku Zawodowego Artystów Scen Polskich (interwencje, przydziały, zaopatrzenie, wypoczynek).
2. Kontrola realizacji prawa autorskiego przez miejscowy ZAIKS.
3. Opiniowanie i przedstawianie władzom wydawnictw z zakresu teatru (prywatnych projektów).
4. Zabezpieczanie, inwentaryzacja i opieka nad zbiorami i bibliotekami teatralnymi.

Referat Kultury i Sztuki:

5. Rejestruje, wspomaga prace badawczo-naukowe z zakresu teatru na swoim terenie i informuje o nich Władze, ew. współpracuje z uczelniami w tym zakresie.
6. Rejestruje, opiniuje i zezwala na imprezy widowiskowe o niestałym charakterze na swoim terenie, informując o tym Władze nadrzędne. Imprezy widowiskowe o charakterze stałym wymagają zezwolenia Ministerstwa Kultury i Sztuki.
7. Wnioskuje o utworzeniu teatrów zawodowych, nadzoruje i opiniuje ich działalność pod względem artystycznym i finansowym.
8. Kontroluje działalność teatrów oświatowych, kukielkowych, młodzieżowych i innych imprez tego rządu.
9. Prowadzi ewidencję sal teatralnych i dogląda ich racjonalnej eksploatacji.
10. Opiekuje się wszelkimi imprezami wewnętrznymi typu widowiskowego w instytucjach i organizacjach społecznych.
11. Inicjuje, wnioskuje i nadzoruje wszelkie szkoły typu teatralnego w środowisku, pod względem artystycznym i finansowym.
12. Współpracuje z Władzami oświatowymi w zakresie ortofonii i teatru szkolnego.
13. Organizuje doksztalcanie kierowników zespołów oświatowych i służy im pomocą w zakresie repertuarowym oraz rekwiizytami teatralnymi. — Należy tu dalej:
14. Prowadzenie regularnych notatek o odbytych imprezach widowiskowych zawierających nazwę i siedzibę zespołu, nazwisko i adres kierownika, skład zespołu, repertuar, ilość występów, frekwencja i opinia.

15. Prowadzenie terminarza widowisk, przewidyującego najmniej na 2 tygodnie z góry imprezy miejscowe, wzgl. w podległym terenie.
16. Oddziaływanie drogą bezpośredniego i pośredniego wpływu na programy i poziom zespołów amatorskich. Urządzanie w tym celu konkursów i turniej.
17. Przeciwdziałanie skuteczną i przekonującą propagandą, występem stojącym na niskim poziomie teatrzyków rewiowych.
18. Teatralizacja rocznic i uroczystości narodowo-państwowych.
19. Podtrzymywanie i umacnianie istniejących zwyczajów regionalnych i tradycyjnych form obrzędowych.
20. Pomoc finansowa i moralna dla amatorskich zespołów scenicznych.
21. Zyskiwanie instruktorów, dla instruowania zespołów teatralnych z zewnątrz.
22. Dążenie do stworzenia widowisk opartych o miejscowe materiały legendowe, z wykorzystaniem tradycji obrzędowych, jako imprez samorodnych, lub opracowanych przez miejscowych literatów.
23. Ewidencja i kontrola pracy, oraz poziomu zespołów amatorskich w terenie.
24. Ewidencja ludzi teatru (nazwiska, adresy, kwalifikacje, prace itd.).
25. Teatr ludowy.
26. Teatr kukielek i lalek.
27. Współpraca z radiem.

C. Dział muzyki

1. Współdziałanie z miejscowymi organizacjami muzycznymi, jak np. Związek kompozytorów, Zawodowy Związek Muzyków itd.

Referat Kultury i Sztuki:

2. Kontroluje realizację prawa autorskiego przez miejscowy ZAIKS.
3. Opiniuje i wnioskuje projekty prywatnych wydawnictw muzycznych.
4. Zabezpiecza, organizuje i kontroluje zbiory i biblioteki muzyczne.
5. Rejestruje, wspomaga i informuje władze w sprawie prac badawczych i naukowych z zakresu muzyki, współpracując ew. z właściwymi uczelniami.
6. Zezwala i opiniuje imprezy muzyczne, przedstawienia operowe, balety, koncerty, audycje, o ile nie mają charakteru stałego.
7. Wnioskuje subwencjonowanie zespołów instrumentalnych i wokalnych, oraz sprawuje kontrolę nad rozchodowaniem przyznanych sum.
8. Kontroluje i opiniuje działalność koncesjonowanych biur koncertowych.
9. Prowadzi ewidencję sal koncertowych i celową ich eksploatację.
10. Dbą o kontakt z regionalną rozgłośnią radiową i występy grup realizacyjnych ze swego terenu.

11. Współdziała z Władzami duchownymi nad podniesieniem muzyki kościelnej.
12. Opiniuje podania na prowadzenie szkół muzycznych i choreograficznych.
13. Sprawuje nadzór nad wszelkimi szkołami artystycznymi pod względem gospodarczo administracyjnym.
14. Kieruje pracą i współpracą szkół artystycznych terenu.
15. Współpracuje z władzami oświatowymi w zakresie nauczania śpiewu i muzyki w szkolnictwie powszechnym i średnim.
16. Instruuje amatorskie zespoły wokalne i instrumentalne i ich kierowników, urządzając ewent. odpowiednie kursy.
17. Zaopatruje kierowników muzycznych w materiały nutowe i pomaga im w pracy nad dokształcaniem.
18. Opiniuje podania dla władz skarbowych o przydzielenie instrumentów z mienia opuszczonego i poniemieckiego. Podobnie opiniuje wobec władz nadrzędnych sprawy miejscowego przemysłu muzycznego.
19. Kieruje całokształtem działalności w kierunkach umuzykalnienia szerokich warstw społeczeństwa.
20. Organizuje audycje muzyczne, odczyty, koncerty kompozytorskie, dbając o szczególne wyróżnienie czynnika regionalnego, czy kompozytorów miejscowych.
21. Interesuje się szczególnie siłami fachowymi w środowisku, prowadząc ich ewidencję (nazwisko, wiek, adres, kwalifikacje, zatrudnienie obecne) i utrzymuje z nimi osobisty kontakt.
22. Dbą o dalsze kształcenie wybitnych młodych jednostek miejscowych przez zdobycie odpowiedniego stypendium i skierowanie do właściwej uczelni.
23. Opiekuje się zapoznanymi talentami miejscowymi.
8. Opiniuje wobec władz nadrzędnych podania na otwarcie kursów i szkół plastycznych oraz kontroluje je pod względem administracyjnym i gospodarczym.
9. Wnioskuje organizację państwowych szkół plastycznych i ośrodków krzewienia kultury plastycznej.
10. Przesyła władzom nadrzędnym programy szkół, skład personalny do zatwierdzenia, oraz opiniuje tą drogą przedkładane sprawozdania roczne, a na żądanie władz i okresowe.
11. Organizuje konsumpcję dzieł sztuki na swoim terenie.
12. Współpracuje przy tworzeniu samorządów zawodowych.
13. Pomaga przy przesiedlaniu się na tereny zachodnie.
14. Opiekuje się dziełami sztuki i czuwa nad sztuką ludową (ma prawo zabezpieczenia dzieł sztuki ludowej i artystycznej).
15. Współpracuje z artystami nad upowszechnianiem sztuki w masach (kursy, wystawy pouczające, wnętrza domów ludowych, licytacje, loterie itd.).
16. Czuwa nad estetycznym poziomem produkcji rzemieślniczej i rękodzielniczej, informując o wybitnych zmianach władze.
17. Inicjuje i popiera wszelkimi środkami powstawanie i działalność ośrodków i spółdzielni przemysłu artystycznego.
18. Dbą o wprowadzenie czynnika sztuki plastycznej w ramy obchodów narodowych i państwowych, jako wartościowe tło tyczłże (plakaty, dekoracje).
19. Ma na oku wystawy wnętrz i sztuki użytkowej, połączone z propagandą zbytu styłowych sprzętów użytkowych dla świetlic, klubów i domów prywatnych.
20. Popiera placówki zbytu estetycznych wytworów przemysłu rodzimego.
21. Inicjuje zakupy dzieł sztuki dla instytucji publicznych. Sprawy tablic pamiątkowych, pomników itd.
22. Popiera kampanię propagandy sztuk plastycznych w prasie, odczyty, wieczory dyskusyjne itd.
23. Kontaktuje z instytucjami społecznymi i władzami duchownymi w celu inicjowania zatrudnienia artystów przy ozdabie wnętrz.
24. Popiera kampanię wśród kupiectwa prywatnego i spółdzielczego na rzecz estetyki wystaw sklepowych, reklam (konkursy).
25. Współpracuje z wytwórniami, produkującymi przedmioty codziennego użytku, tkaniny, dywany, odzież, naczynia, galanterię, tapety, papeterię itd.
26. Prowadzi wykazy żywych ośrodków sztuki ludowej.
27. Prowadzi inwentaryzację dzieł sztuki monumentalnej.
28. Prowadzi akcję popularyzacyjną (odczyty z przezroczami).

D. Dział plastyki

Referat Kultury i Sztuki:

1. Współpracuje z miejscowym oddziałem Zw. P. Art. Plastyków.
2. Rejestruje dane, jak w innych działach i utrzymuje kontakt z artystami terenu, informując o zmianach i pracach władze nadrzędne.
3. Opiniuje i wnioskuje projekty prac i wydawnictw w tym zakresie.
4. Udziela pomocy i nadzoruje prace wykonywane na zlecenie władz.
5. Inicjuje i wspomaga wszelkie poważne imprezy wystawowe.
6. Opiekuje się szczególnie zdolną młodzieżą w zakresie moralnym i finansowym przez skierowanie do właściwych uczelni i stypendia.
7. Opiekuje się i zarządza lokalami wystawowymi, nieprzejętymi przez Instytut Propagandy Sztuki.

E. Dział wczasów i rozrywek

1. Ewidencja i kontrola świetlic.
2. Nadzór nad programem pracy świetlicowej i jego realizacją.
3. Zezwolenia na zabawy publiczne (może być pobierany podatek na cele kulturalne, na podstawie uchwały Rady Narodowej).
4. Organizacja wycieczek zbiorowych.
5. Nadzór i opieka nad domami wypoczynkowymi na letniskach i uzdrowiskach i kierowanie do nich petentów.
6. Organizacja igrzysk kulturalnych i festynów pod gołym niebem itd.

F. Dział muzeów i zbiornic muzealnych.

1. Opieka nad muzeami i zbiornicami muzealnymi.
2. Zabezpieczenie monumentalnych dzieł sztuki i zabytków, oraz gromadzenie wymagających tego w muzeach, wzgl. w zbiornicach.
3. Gromadzenie materiałów etnograficznych.
4. Zainteresowanie młodzieży i dorosłych sprawami etnografii (tow. etnograficzne) przy zbieraniu podań i materiałów oraz opracowywanie monografii wsi i osad.
5. Zabezpieczenie zabytków w związku z przeprowadzeniem reformy rolnej.
6. Katalogowanie zabytków wojennych z uwzględnieniem zniszczeń wojennych i potrzebnych robót zabezpieczających (kosztorys).
7. Ewidencja prac konserwatorskich.

G. Dział Ochrony Zabytków i Martyrologii.

1. Rejestracja miejsc masowej kaźni, wyczynów bohaterskich i miejsc zwycięstw Armii Polskiej i Sprzymierzonych nad okupantem.
2. Zbieranie wspomnień o miejscowych bojownikach i czynach ich z czasów konspiracji.
3. Upamiętnienie przykładów hartu i nieugięcia.
4. Przemianowanie ulic i placów oraz osiedli w związku z wydarzeniami okupacji.
5. Restauracja zabytków (kosztorys).
6. Rejestracja i zabezpieczenie zjawisk przyrody, godnych opieki ze względu na wyjątkowy charakter.
7. Współpraca z architektem powiatowym i miejskim nad ochroną zabytkowych budowli, oraz estetycznym wyglądem budowli.
8. Współpraca przy planowaniu rozbudowy i rozwoju z czynnikami państwowymi i samorządowymi, celem zachowania cech regionalnych i przeczernego przewidywania potrzeb kulturalnych w opracowywanych zamierzeniach na przyszłość (urbanistyka).

Wyszczególnione problemy nie wyczerpują całokształtu zjawisk dziedziny kultury i sztuki i w wielu wypadkach wymagać będą uzupełnienia i rozszerzenia.

W zasadzie nie powinny naruszać czynności referenta Kultury i Sztuki autonomii Związków

Zawodowych jak: Związek Zawodowy Literatów Polskich, Związek Zawodowy Artystów Scen Polskich, Związek Kompozytorów, Związek Zawodowy Muzyków, Centralne Biuro Koncertowe, Związek Polskich Artystów Plastyków, oraz spółdzielni, jak: Spółdzielnia Muzyczna „Ton”, różne spółdzielnie regionalnego przemysłu artystycznego. W wypadku koniecznej interwencji referenci winni się zwrócić do władzy nadzorczej swego resortu.

VI. Organizacja pracy.

Wobec bogactwa i różnorodności zjawisk kulturalny jest rzeczą niemożliwą ujęcie od razu całokształtu tych zjawisk, a tym mniej narzucanie jakiegos wyczerpującego schematu.

W zasadzie każdy referent musi rozbudowywać swoją pracę w kierunku potrzeb i zainteresowań środowiska, są jednak takie czynności, które bez względu na okoliczności miejscowe wymagają pełnej realizacji od pierwszej chwili funkcjonowania referatu. Praca ta ma charakter dwoisty, z jednej strony charakter społeczny, z drugiej urzędowo-administracyjny. Od pracy o charakterze społecznym może referent odciążyć się przez wciągnięcie do pracy czynnika społecznego, jednostki z grona Rady Kultury i Sztuki, w części zaś urzędowo-administracyjnej powierzyć może wiele czynności personelowi biurowemu, pomocniczemu, ujmując czynności w odpowiedni szablon i ustalając typy spraw.

A. Prace o charakterze społecznym.

1. Wyławianie z nizin społecznych szczególnie utalentowanych jednostek i opiekowanie się nimi w sensie dokształcania i pomocy materialnej — zdobycia stypendiów.
2. Propaganda sztuki i uśzlachetnianie smaku estetycznego wśród najszerszych mas społeczeństwa.
3. Wizytowanie i instruowanie zespołów operacyjnych w terenie.
4. Czuwanie nad pracami artystycznymi i badawczo-naukowymi w terenie.
5. Opieka nad dziełami sztuki, zabytkami, okazami muzealnymi, materiałami, instrumentami, tekstami i nutami dla teatru, muzyki, literatury i plastyki.
6. Nadzór nad instytucjami kulturalnymi i szkołami artystycznymi, szczególnie w zakresie gospodarczo-administracyjnym.
7. Współpraca ze spółdzielniami artystyczno-przemysłowymi.

B. Prace o charakterze urzędowo-biurowym.

1. Udzielanie zezwoleń na koncerty, przedstawienia, widowiska, słuchowiska, uroczystości, zabawy publiczne i inne imprezy publiczne o charakterze kulturalnym, artystycznym i rozrywkowym.
2. Planowanie ruchu imprez kulturalnych w oparciu o prowadzony terminarz w tym zakresie.
3. Opiniowanie i wnioskowanie podań do władz wojewódzkich i referencje.

4. Opiniowanie i zwracanie się do władz nadrzędnych odnośnie interwencji w sprawach przekraczających kompetencję referenta.
5. Ewidencja świetlic, placówek i instytucji kulturalnych.
6. Ewidencja artystów i działaczy kulturalno-artystycznych.
7. Rejestracja przejawów życia kulturalno-artystycznego.
8. Ewidencja muzeów, zbiorów muzealnych, szkół artystycznych, kursów i ośrodków krzewienia sztuki.
9. Ewidencja zespołów zawodowych i amatorskich.
10. Eksploatacja i ewidencja scen i lokali widowiskowych, oraz rekwizytów i instrumentów.
11. Sprawozdawczość i planowanie.
12. Kontakty z władzami i instytucjami w kwestiach zasadniczych, oraz sprawy finansowe (subwencje i stypendia).
13. Czynności administracyjne.

Z wyjątkiem 1, 2, 3, 4, 12 i częściowo 11 punktu grupy „B” może referent z powodzeniem powierzyć czynnikowi społecznemu i współpracownikom referatu, a nawet w zakresie zachowanych do swojej własnej decyzji spraw, może powierzyć referowanie zaufanemu swojemu zastępcy, w wypadku, kiedy interesy ogólne uniemożliwiałyby mu większe poświęcenie czasu szczegółowemu ich rozpatrzeniu. Należy się jednak liczyć, że za rezultaty jest w pierwszym rzędzie on odpowiedzialny i zdawanie się na pomoc osób drugich dopuszczalne jest jedynie, w razie odpowiedniego zorganizowania działań pracy i pozyskania właściwych, zaufania godnych ludzi.

VII. Powiatowa (Miejska) Rada Kultury i Sztuki.

A. Powiatowa (Miejska) Rada Kultury i Sztuki winna stanowić szczebel powiatowy (miejski) zorganizowanego samorządu kulturalnego.

B. Zadaniem P. R. K. S. jest:

- a) Wprowadzenie czynnika społecznego do współpracy z organami Ministerstwa Kultury i Sztuki, a przede wszystkim referatu powiatowego.
- b) Sprawowanie roli organu doradczego i opiniodawczego wobec czynnika państwowego.
- c) Łączność między czynnikiem społecznym, a państwowym, rozstrzyganie spraw spornych, ew. łączność i arbitraż między władzami samorządowymi, a państwowymi.

C. W skład PRKS (MRKS) winni wchodzić:

- a) Z urzędu przedstawiciele placówek Kultury i Sztuki, Oświaty oraz Informacji i Propagandy.
- b) Przedstawiciele ugrupowań społecznych i w miarę potrzeby stronnictwa polityczne.
- c) Przedstawiciele organizacji młodzieżowych.
- d) Przedstawiciele świata artystycznego zawodowego i amatorskiego.

e) Przedstawiciele świata nauki, organizacji kulturalnych itd.

D. Dobór do Rady następuje drogą wyboru przez Powiatową (Miejską) Radę Narodową, na wniosek starosty. Rada może skład osobowy przedstawionej listy zmienić i uzupełnić. Wybrana Rada Kultury i Sztuki jest uprawniona dla prowadzenia swoich agend i prac, do kooptować członków z poza swego grona w ilości nieprzekraczającej 50% liczby członków powołanych z wyboru.

E. W razie potrzeby PRKS wyłania z siebie odpowiednie komisje i podkomisje, którym zleca opracowanie wniosków, postanowień, postulatów itd.

F. Działalność PRKS ustali opracowany przez nie statut. Uchwały, o ile statut tego inaczej nie przewiduje zapadają zwykłą większością głosów.

G. Członkowie PRKS pełnią swe funkcje honorowo i nie pobierają wynagrodzenia za swe czynności w żadnej formie.

Podstawą pracy terenowej Ministerstwa Kultury i Sztuki nie może być w żadnym wypadku najlepiej nawet zorganizowana sieć urzędnicza, ale samorząd kulturalny z najszerzym udziałem czynnika społecznego, wobec którego nasze placówki urzędowe z czasem winny się spoić, jako działające narzędzie administracji.

Rada winna odbywać regularne posiedzenia, o których terminie winien referent informować władze nadrzędne swego resortu.

Powołane komisje, podkomisje, czy wyłoniony zarząd dla ściślejszej współpracy z referatem Kultury i Sztuki mogą prace swe prowadzić ciągle.

Jeżeliby okazała się potrzeba wynagrodzenia członka Rady Kultury i Sztuki ze względu na intensywność jego pracy, uniemożliwiająca mu inną pracę zarobkową, przechodzi on automatycznie na pracownika referatu Kultury i Sztuki i traci swoje stanowisko w Radzie.

Rada może być rozwiązana uchwałą kompetentnej Rady Narodowej na wniosek starosty.

VIII. Kancelaria referatu Kultury i Sztuki

pracuje w ramach obowiązującej instrukcji kancelaryjnej dla Starostw a nadto winna ona prowadzić swoje czynności biurowe jak najdokładniej i przejrzysto, w oparciu na dotychczasowym doświadczeniu i wskazówkach władz przełożonych. W żadnym wypadku nie powinien Referent zaniedbywać spraw biurowych, uważając je jako mniej ważne w stosunku do działalności o charakterze kulturalno-społecznym, gdyż obie sprawy powinny być zupełnie równorzędnie traktowane.

Referat powinien prowadzić:

1. **Dziennik czynności** (nierubrykowany) o formie pamiętnikowej a z czynionych notatek winna wynikać: data, czas wykonywania czynności, obiekt czynności, treść czynności, wnioski (opinia). Dziennik powinien być prowadzony codziennie bez zaległości.

2. **Wykaz zezwoleń na imprezy** zawierać powinien następujące rubryki: Lp. Data, komu wydano zezwolenie, na jaką imprezę, data, godzina i miejsce imprezy.

Uwaga: Zezwolenia na imprezy wydaje się na podstawie pisemnego podania z dołączoną treścią programu. Podanie winno przejść przez dziennik podawczy i po załatwieniu merytorycznym ma być złożone do odpowiedniej teczki.

3. **Zbiór zarządzeń normatywnych** zaopatrzone w skorowidze.
4. **Zbiór odpisów sprawozdań i planów.**
5. **Kartoteki w/g wzorów.**
6. **Katalogi** zabytków, bibliotek itd. z terenów.
7. **Terminarz imprez**, założony na cały rok, w którym imprezy powinny być odnotowane przynajmniej na dwa tygodnie z góry.
8. **Teczki na sprawy bieżące**, wśród których nie powinno braknąć teczek spraw pilnych i terminowych.
9. **Księga telefonogramów** (notatnik).

IX. Uwagi końcowe.

Kierownik Referatu Kultury i Sztuki powinien stanowić typ działacza społeczno-kulturalnego. Powinien potrafić przekonać swoje otoczenie o ważności dziedziny życia społecznego, którą reprezentuje i zdobyć posłuch i autorytet dla siebie, względnie dla pozostających w jego dyspozycji doradców, jako fachowego ciała doradczego.

Osobisty kontakt z ludźmi świata kultury i sztuki, instytucjami, wybitnymi jednostkami swego środowiska, winien dominować. Nawet w czystych pracach kancelaryjnych winien zdawać sobie sprawę z ich znaczenia dla spraw kierowania życiem kulturalnym środowiska. Tu podkreślić trzeba ogromne znaczenie sprawozdawczości i zestawień statystycznych ułatwiających nie tylko wgląd władzom w stosunki miejscowe, ale uwidaczniających stan i potrzeby środowiska. Na podstawie właśnie tych danych najłatwiej pozyskać sobie poparcie i zapomogi finansowe.

X. Stosunek do władz przełożonych, do Urzędów i Władz równorzędnych i instytucji społecznych — zostanie unormowany regulaminem dla Starostw i Urzędu Wojewódzkiego.

XI. Podając powyższe do wiadomości proszę Ob. Starostów pow. o przepracowanie omawianego zagadnienia na terenie referatów Kultury i Sztuki; uzgodnienie go ze stanem faktycznym dotychczasowym tychże referatów i poczynienie swych uwag i wniosków, które należy nadesłać Urzędowi Wojewódzkiemu, Wydział Kultury i Sztuki — w terminie do dnia 15. III. 1946 r.

Wreszcie opierając się na szczegółowym podziale czynności niniejszej instrukcji, należy opracować i zaprojektować rzeczowy wykaz akt (układ teczek) i przesłać go Urzędowi Wojewódzkiemu, Wydział Kultury i Sztuki w tym samym terminie do ostatecznego opracowania w mowie będącego zagadnienia.

WOJEWODA

(—) Kocioł - Dąb Jan

Od Administracji

Administracja Łódzkiego Dziennika Wojewódzkiego, podaje do wiadomości, że prenumerata Łódzkiego Dziennika Wojewódzkiego została podwyższona w stosunku do ceny poszczególnego numeru czasopisma, a to w związku ze wzrostem kosztów nakładu.

Wszelkie za tym wpływy na prenumeratę są uważane jako zaliczkowe wpłaty.

OGŁOSZENIA DROBNE

Niepsuj Edward s. Józefa, Aleksandrówek, gm. Kruszów, pow. Łódzki, unieważnia zagubioną wojskową kartę rejestracyjną. 38—3—3

Jan Lewandowski - Widawa unieważnia zagubioną legitymację służbową Nr 19483, wystawioną przez Inspektorat Szkolny pow. Łaskiego w Pabianicach. 43—3—2

Wilk Józef. Dalachów, gm. Rudniki, pow. Wieluń, unieważnia zagubione dokumenty: „palcówkę“, świadectwo przemysłowe, zezwolenie na prowadzenie sklepu. 3—2

Basko Jan, Łódź, Różana Nr 10, unieważnia skradzione: legitymację służbową Milicji Obywatelskiej Nr 2460 (serja G.), Książkę pracy, kartę rejestracyjną, „palcówkę“, zaświadczenie zwolnienia z Niemiec. 51—3—2

Wojciechowski Mieczysław, Łowicz, Chełmońskiego 82, unieważnia zagubioną kartę rejestracyjną R. K. U. Kutno, „Kennkarte“, wydaną przez magistrat m. Łowicza.

Wojewoda Marian. Sieradz, Starostwo Powiatowe, unieważnia zagubione świadectwo z ukończenia Szkoły Handlowej w Sieradzu, świadectwo złożenia egzaminu urzędniczego, pismo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie, stwierdzające uprawnienia do zajmowania stanowiska urz. II kateg. w państwowej służbie cywilnej. 53—3-2

Miniak Stanisława, Rawa-Mazowiecka, Kościuszki 15, zawiadamia, iż brat jej, Michał Miniak, lat 27, syn Józefa i Elżbiety z domu Socha, wyjechał wiosną 1940 r. na roboty do Niemiec i zaginął, zostawiając gospodarzkę rolną o przestrzeni 6 morgów ziemi, położonej we wsi Żądłowiec, gm. Inowłódz.

Kuleta Jan, syn Leonarda, wieś Strzeboszów, gm. Końskie, unieważnia zagubioną wojskową kartę rejestracyjną.

Zamojski Władysław, Brudnow, gm. Dalików, Łęczycza, unieważnia zagubiony dowód tożsamości konia Nr 22685. 55—3

Adres Redakcji i Administracji: Urząd Wojewódzki, Łódź, Ogrodowa 15, tel. 254-50, wewnętrzny 60
Administracja czynna w godz. od 9 — 13.

Administracja przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych wymienionych instytucji. Ceny ogłoszeń: zwyczajne zł 1.— za wiersz milimetrowy (szpalty redakcyjnej), ogłoszenie trzykrotne po 4 zł za wyraz, cała strona zł 500.